

SINH HOẠT VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CHIỀU THƠ - NHẠC ĐỖ BÌNH & PHẠM ĐĂNG

Buổi sinh hoạt văn học nghệ thuật Chiều Thơ - Nhạc Đỗ Bình & Phạm Đăng với chủ đề Tác Phẩm và Tác Giả được tổ chức ngày 04/10/2015 tại Studio Raspail số 216 đường Raspail, Paris quận 14. Khách mời là những khuôn mặt quen thuộc trong sinh hoạt cộng đồng của người Việt Nam tại Pháp có khoảng 200 người.

Chương trình bắt đầu vào lúc 14 giờ. Trưởng ban tổ chức, Chủ tịch CLBHVHN Paris ngỏ lời cảm ơn cùng quan khách: *"Sự hiện diện của quý vị là một niềm khích lệ lớn lao cho sinh hoạt văn học nghệ thuật của chúng tôi"*, đồng thời nhạc sĩ Phạm Đăng cũng phát biểu: *"Chúng tôi xin cảm ơn sự hiện diện của CLBHVHN Paris cùng các văn nghệ sĩ, nhạc sĩ, ca sĩ, bạn bè thân hữu và các chuyên viên kỹ thuật đã vui lòng tham gia, đồng tâm góp sức để cho buổi sinh hoạt hôm nay được hoàn thành. Có những vị đến từ xa như đôi bạn nhạc sĩ Hoàng Hoa đến từ Venise (Ý), và ca sĩ Thụy Uyên đến từ Hannover (Đức).v.v."*

Mở đầu chương trình, Đỗ Bình giới thiệu đôi nét về nhạc sĩ Đào Tuấn Ngọc (ĐTN): *"Cách đây 20 năm ở trên những sân khấu của Paris, nhạc sĩ ĐTN là một khuôn mặt nổi tiếng vì đã cùng những anh em khác đóng góp trong nhiều chương trình VHNT. Ông là người sáng tác rất sớm từ đầu thập niên 60 và khuynh hướng sáng tác là nhạc bán cổ điển. Ông chơi thuần thạo đàn violoncelle và piano. ĐTN là một khuôn mặt đa tài và là đàn anh chúng tôi, do đó chúng tôi mời nhạc sĩ ĐTN"*.

Tiếp theo lời của Đỗ Bình, Nhạc sĩ Đào Tuấn Ngọc cho biết: *"Sinh hoạt này không phải là để khoe khoang những tác phẩm của những nhạc sĩ, những nghệ sĩ tài tử. Tài tử không có nghĩa là kém, nhà nghề chưa chắc đã là giỏi. Tôi chỉ nhìn khía cạnh là con người có đem tài năng mình ra phục vụ tập thể cho quê hương, còn nhớ đến quê hương xa xưa hay không... Thưa quý vị, thơ hay mà không được phổ nhạc thì cũng nằm im trong sách, một bài thơ rất quen thuộc. Thơ tình của Việt Nam ai hơn Huy Cận, ai hơn Đinh Hùng? Nhưng nếu không được phổ nhạc hoặc phổ nhạc dở thì bài thơ bị hại, phổ nhạc hay thì tốt cho bài thơ, không có nhiều người có tài phổ như bài của Huy Cận, như bài của Đinh Hùng: Ngậm Ngùi, Chiều Tím, Mộng Dưới Hoa... Nói tóm lại, hôm nay chúng ta gặp những nhạc sĩ tài tử phổ một ít nhạc của bài thơ, vì thế phải nói là thơ hay mà không được phổ nhạc thì chỉ nằm im trong sách ở thư viện, nhạc hay mà không được lời hay như thơ hoặc là thơ và lời thì cũng bớt giá trị, nhưng như thế cũng chưa đủ, cần phải có người diễn tả hay, có người yêu nhạc và hát với tất cả tâm hồn mình... "* Sau đó Nhạc sĩ ĐTN lần lượt giới thiệu các nhạc sĩ thân hữu đến tham dự.

Chương trình được chia làm ba phần. Phần một giới thiệu thơ nhạc của Đỗ Bình và các ca khúc của Nhạc sĩ Phạm Đăng. Phần hai giới thiệu các nhạc phẩm của các nhạc sĩ thân hữu: Đào Tuấn Ngọc, Hoàng Hoa, Nguyễn Minh Châu, Văn Tấn Phước. Phần ba: Nhạc thính phòng.

Phần thơ nhạc của Thi Nhạc sĩ Đỗ Bình (ĐB) được MC Dương Minh Châu giới thiệu: *"Tác phẩm của DB thì rất dồi dào, phong phú và đa dạng. Tiêu biểu trong bài **Hồn Thơ** có mấy câu: Sương mai vương kiếp bụi trần, Long lanh trong nắng hóa thân châu ngọc. Phù du một thoáng chơi vui, Vỡ ra trăm mảnh chấp lời thơ bay. Thơ của Đỗ Bình thường viết về quê hương, tình mẹ, tình phu thê và một số bài về tình yêu lứa đôi. Trong thơ Đỗ Bình dùng nhiều ẩn dụ, hoán dụ, Trăng trong thơ là lý tưởng. Em trong thơ là quê hương, là người tình. Đỗ Bình đã mượn tình yêu đôi lứa để nói lên một quê hương đã xa cách mà hơn 60 năm chưa trở về Hà Nội và gần 40 năm chưa trở lại Sài Gòn..."*. Với tiếng đàn dương cầm của Đỗ Bình, đàn tranh của Gs Nguyễn Thanh Vân và GsTs âm nhạc Quỳnh Hạnh, họa sĩ Nguyễn Đức Tăng bắt đầu chương trình, diễn ngâm bài thơ **Tình Muôn Thuở**: *"Em là giọt nắng lung linh, Từ muôn kiếp trước tái sinh kiếp này, Thành hoa tỏa ngát hương say. Đời thơm dáng lụa ta ngây ngất hôn. Biển xanh loáng ánh hoàng hôn. Em về gót nhẹ phỏ xông xao mừng..."*. Bài thơ này đã được nhạc sĩ Minh Sơn phổ nhạc và đưa vào CD của ông mang chủ đề "Tình Muôn Thuở". Tiếp theo, nghệ sĩ Thúy Hằng diễn ngâm bài thơ **Chỉ Yêu Cuộc Tình** mà cố Nhạc sĩ Trịnh Hưng đã phổ nhạc và đưa vào CD tuyển của ông mang chủ đề "Tôi Yêu". Ca khúc này đã được phổ biến rộng rãi ở Âu Châu và rất được giới thưởng ngoạn âm nhạc của Paris yêu thích. Sau đó, Đỗ Bình diễn ngâm bài thơ **Xuân Quê** và phụ đệm đàn dương cầm hòa cùng hai giáo sư Quỳnh Hạnh và Nguyễn Thanh Vân. Thơ của DB cũng đã được nhiều nhạc sĩ đem phổ nhạc. Các nhạc phẩm phổ thơ Đỗ Bình tiêu biểu được liên tiếp trình bày chiều nay là bài **Xuân Muộn** được nhạc sĩ ĐTN phổ nhạc, chính tác giả ĐTN đệm dương cầm và ca sĩ Ngọc Ánh trình bày; bài **Khách Quê** thơ Đỗ Bình, Phạm Đăng phổ nhạc được trình bày qua tiếng hát thật truyền cảm của ca sĩ Tuyết Dung với phụ đệm đàn synthé của nhạc sĩ Phạm Đăng. Tiếng nhạc và lời thơ hòa vào nhau sâu lắng, buồn man mác, thấm đẫm vào lòng khách thưởng ngoạn: *"Đứng giữa trời quê mà thấy lạ. Phải chăng hồn nước đã bay xa. Người quen lối cũ bao kỷ niệm. Chẳng lẽ thời gian cũng xóa nhòa. Thảng chín bên này hoa tím nụ. Nhụy tàn ta cảm kiếp phù du. Cừu Long bến nhạt màu nhung nhớ. Viễn khách đờ xưa bóng khuất mù."*. Nhà thơ Đỗ Bình mặc dù chưa từng một lần trở về thăm lại quê hương nhưng đã miên man nỗi buồn cảm hoài những đổi thay mất mát nơi quê nhà. Sau đó là bài **Tuyết Trắng Chiều Đông**. Đây là bài thơ mang sắc thái trữ tình lãng mạn của Đỗ Bình, nhạc sĩ Phạm Đăng phổ nhạc, hôm nay ca khúc được chính tác giả PD trình bày cùng đệm đàn piano: *"Tuyết rơi trắng chiều đông. Đường hôm xưa thêm mộng. Phỏ vắng bông tuyết bay. Lạnh không em nụ hồng? Khói thuốc vòng mỏng manh, Ta nghe hồn thấm lạnh! Làm sao em níu hết, Dòng thời gian trôi nhanh?! Như đóa tình rục rở, Em cứ say trong mơ. Ánh tà nghiêng mắt biếc, Vãn cho đời hương thơ. Nếp vào vai tựa nhau, Mặc thảng ngày qua mau. Cầm tay còn hạnh phúc, Cõi tình muôn sắc màu"*.

Tiếp theo là các ca khúc của nhạc sĩ Phạm Đăng (PD) được MC Hồng Diệp giới thiệu: *"Nét đặc biệt là PD mê nhạc, mê đàn, đó là cái mê tới quan trọng, đi đâu mà PD thấy có một cây đàn nằm một góc bờ vợ đâu đó thì anh vội vàng ghé đến để bầu bạn cùng cây đàn rồi bỏ rơi chúng ta..."*. Các nhạc phẩm được trình bày tiếp nối bằng giọng hát trong thanh, cao vút của ca sĩ Kim Dung với bài **Dòng Thời Gian** cùng tiếng đàn đệm dương cầm của PD. Giọng hát trầm ấm của ca sĩ Hồng Thu với bài **Nhạc chiều**, đàn synthé của PD. Sau đó là các ca

khúc **Một đời phiêu lãng** do ca sĩ Minh Phượng trình bày, đàn synthé của PD; **Chiếc lá cuối mùa**, ca sĩ Thúy Hảo trình bày; **Một thoáng hương phai**, ca sĩ Tuyết Dung trình bày nhạc sĩ PD đệm đàn synthé.

Chương trình phần hai, giới thiệu các nhạc sĩ thân hữu. Tác giả Đào Tuấn Ngọc đệm dương cầm, ca khúc **Tiếng Đàn Piano** do nhạc sĩ Phạm Đăng trình bày và ca sĩ Ngọc Ánh giọng hát cao vút với bài **Lá Thu**: "*Mùa về lá rơi, êm đêm lá rơi xa vời, ai bước đi tiếng như heo may đón chờ đời phiêu du bạt gió thu về chợt thấy cô liêu...lá rơi rơi, lá rơi rơi... trên lối đi ngập lá bàng khuâng thu gieo ý sâu, lòng thăm riêng ngát ngậy đêm nào nghe hồn lá rơi*".

Tiếp theo, nhạc sĩ Nguyễn Hoàng dẫn lời giới thiệu cho nhạc sĩ Hoàng Hoa với gương mặt khả ái, tự đệm đàn guitare và trình bày các nhạc phẩm của mình: **Bài Thu Ca Vô Tận**, thơ Huy Giang, nhạc HH; **Ta Tiễn Minh Về**, thơ Trần Hoan Trinh, nhạc HH; **Vấn Vương**, thơ Anh Tuấn, nhạc HH; Rồi bỗng dưng có ai nghe mà không khỏi rung rung giọt lệ với bài **Vòng Hoa Biển Mẹ**, thơ Vũ Hối, nhạc Nguyễn Hoàng: "*Có một chiều mình tôi ra biển gục mặt vào biển mặn, mắt cúi đầu khẻ lạy những người thương. Than ôi độ ấy ra đi thành vĩnh biệt. Thôi một lạy này xin kính cẩn dâng người...*", sau đó là bài **Bức Thư Tình Sơ Cổ Nhất**, thơ Nguyễn Thùy, nhạc Nguyễn Hoàng.

Các nhạc phẩm của nhạc sĩ Nguyễn Minh Châu được giới thiệu kế tiếp. Ca khúc **Dù Xuân Vãn Long Lanh**, lời Khảo Mai, PD trình bày, ĐTN đệm đàn; **Gửi Nhau Lời Quan Họ**, thơ Phương Viên, ca sĩ Tuyết Dung trình bày; **Mơ Trong Tay Nhìn Chiều Rơi**, lời Khảo Mai, ca sĩ Thụy Uyên đến từ Hannover (Đức) trình bày; **Tình Tàn Trong Tay**, lời Tristesse, ca sĩ Usha trình bày.

Nhạc sĩ Văn Tấn Phước cùng tiếng đàn synthé của bào đệ Văn Tấn Sỹ làm sôi động không gian ấm cúng của buổi chiều thơ nhạc với bài **Paris Paris**: "*Trăm năm tháp Eiffel, Soi mình bên sông Seine; Quanh năm du khách đua chen, Dập dìu trông, ngắm, xem; Paris đếm bước chân em, Trên đường phố Latin; Paris hong tóc em, quán café Saint Germain...*". Các bài thơ phổ nhạc: Liên khúc **Buồn Đêm Mưa**, thơ Huy Cận; **Tình Quê**, thơ Hàn Mặc Tử; **Ngập Ngừng**, thơ Hồ Dzếnh và ca khúc **Hình Ảnh Mẹ Quê** nhạc và lời của nhạc sĩ Văn Tấn Phước cũng được trình bày tiếp theo.

Chương trình phần ba gồm những bài nhạc thính phòng quen thuộc và nổi tiếng của một thời được các ca sĩ hiện diện trong buổi hôm nay lần lượt trình bày: **Dòng Sông Xanh** của Johan Strauss Jr, lời Việt của Phạm Duy với ca sĩ Ngọc Ánh; **Thiên Thai** của Văn Cao, ca sĩ Kim Thu; **Đường Nào Lên Thiên Thai** của Hoàng Nguyên, MC Hồng Điệp; Mai Anh với bản nhạc ngoại quốc **All Of Me**; **Tình Xa** của Trịnh Công Sơn, nghệ sĩ Thúy Hằng trình bày; **Kiếp Nào Có Yêu Nhau** của Phạm Duy với ca sĩ Tuyết Dung; **Rồi Đây Anh Sẽ Đưa Em Về** của Phạm Duy, nhạc sĩ Khắc Dũng đệm đàn guitare và trình bày; **Biển cạn** của Nguyễn Kim Tuấn, ca sĩ Thụy Uyên trình bày; **Lá Đỏ Muôn Chiều** của Đoàn Chuẩn-Từ Linh, ca sĩ Usha trình bày.

Ánh đèn sân khấu xanh, trắng, đỏ, tím, vàng, lấp lánh xoay chung quanh những màu áo lông lánh kim tuyến đẹp rực rỡ và khói mây cuộn tròn rồi tản mát lan ra khắp nơi cho đến khi không biết phải là mây là khói hay là sương, lung linh huyền ảo. Không gian đó luôn luôn hấp dẫn, quyến rũ tằm lòng đam mê nghệ thuật của những người nghệ sĩ. Nhưng với thời gian hạn hẹp, một số nhạc phẩm của phần nhạc thính phòng chưa được trình bày tiếp theo như dự định, đành phải trả ánh đèn lại cho sân khấu, khép bức màn nhung và hẹn gặp nhau vào một dịp sinh hoạt khác.

Chương trình kết thúc vào khoảng 18 giờ.

Nguyễn Mây Thu
(Paris, 12-10-2015)

MC Dương Minh Châu giới thiệu Thi Nhạc sĩ Đỗ Bình

Họa sĩ Nguyễn Đức Tăng diễn ngâm bài thơ Tình Muôn Thuở

Nghệ sĩ Thúy Hằng diễn ngâm bài thơ Chỉ Yêu Cuộc Tình

Nhà thơ Đỗ Bình diễn ngâm bài thơ Xuân Quê